

୯୮ ନବୀନ-ଜଗନ୍ନ ଆଲୋଚନା

ଫୋକସ୍‌ଟର ପୋକାଉରମ ଓ ମେରେଟି ବ୍ୟାରେତ୍

ଭୁବନେଶ୍ୱର : ଆଶ୍ରମପ୍ରଦେଶ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ତଥା ଓଡ଼ିଆ ସାହୀନ କଂଗ୍ରେସ
ପାର୍ଟି ସ୍ଥାପିତୋ ଓଡ଼ିଆ ଜଗନ୍ନ ମୋହନ ରେଡ୍ଡୀ ଆସନ୍ତା ନଭେମ୍ବର
୧୯୭୫ ତାରିଖରେ ଡେଶା ଗପ୍ତରେ ଆୟବାର କାର୍ଯ୍ୟକୁମ ରହିଛି । ସେ
ଏହି ଗପ୍ତ କାଳରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ନବୀନ ପଚନାୟକଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ
କରିବା ସହ ଦୁଇ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଜଳ ପ୍ରକଷକୁ ନେଇ
ରହିଥିବା ବିବାଦ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ବୋଲି
ଜଣାପଡ଼ିଛି । ମିଲିଥିବା ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଆଶ୍ରମପ୍ରଦେଶ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ରେଡ୍ଡୀ ଆସନ୍ତା ୧ ତାରିଖ ପୂର୍ବାହ୍ଵରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ
ପହଞ୍ଚିବେ । ଏହାପରେ ଦୁଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏକ ଉତ୍ସବରୀୟ
ବୈଠକରେ ଦୁଇ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଷର
ସମୀକ୍ଷା କରିବେ । ବିଶେଷକରି ପୋଲାଇରମ ପ୍ରକଷ ଯୋଗୁ
ବିସ୍ମାପିତ ହେବାକୁ ଥୁରା ପରିବାର ଓ ଜଳମର୍ଗ ଅଂଚଳ,
ବାଶଧାରାରେ ନେଇରେଢ଼ି ବ୍ୟାରେଜ୍ ନିର୍ମାଣ ଓ ଝଞ୍ଜାବତୀ

ଜଳଉଣ୍ଡାରର ବନ୍ୟା ଜଳ ସମସ୍ୟାକୁ ନେଇ ରହିଥିବା ଦୁଇ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏହି ବୈଠକରେ ଆଲୋଚନା ହେବ । ଦୁଇ ରାଜ୍ୟର ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗର ବରି ଷ୍ଟ

ଅଧୁକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ବୈଠକରେ ଉପସ୍ଥିତ
ରହିବେ । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଦୁଇ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବିବାଦ
ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।
କୋଟିଆରେ ଆଶ୍ରମପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
କରାଯାଉଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ପକ୍ଷରୁ ଆପରି ଉଠାଯିବ ବୋଲି
ଜଣାପଡ଼ିଛି । ସୂଚନାଯୋଗ୍ୟ, ଚିଳିତବର୍ଷ ଏପ୍ରିଲ ୧୭ ତାରିଖରେ
ଆଶ୍ରମପ୍ରଦେଶ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରେଣ୍ଟ୍ରା ଚିଠି ଲେଖୁ ଦୁଇ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ
ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଲୋଚନା ନିମନ୍ତେ ଭେଟିବା
ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ନବାନ ପଞ୍ଜନ୍ମକଳକାତାରୁ ସମୟ ଲୋକିଥିଲେ ।
ଓଡ଼ିଶା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସକାରାମକ
ଆତିମୁଖ୍ୟ ପୋଶଣ କରି ଭାଙ୍ଗୁ ଓଡ଼ିଶା ଆସିବା ପାଇଁ ଆମନ୍ଦଶ
କରିବା ପରେ ଦୁଇ ନେତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବୈଠକ ଆସନ୍ତା
୯ ତାରିଖରେ ହେବା ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥିର କରାଯାଉଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି ।

ସରକାରୀ ବିଭାଗ ପାଇଁ ଇ-ଫାଇଲ୍ ବାଧତାମୂଳକ

କଟକ : ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେହାଇକୋଟଙ୍କ ସଷ୍ଟ୍ର ବିଭିନ୍ନ ଭାବରେ ପାଇବା ପାଇଁ ସରକାରୀ ବିଭାଗକୁ ବହୁଦିନ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଏଣିକି ଏତିଲି ସମସ୍ୟା ଆଉ ରହିବ ନାହିଁ । ମୁଆ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ହାଇକୋର୍ଟ ରାଯ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସଂପର୍କତ ସୁଚନା ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ତୁରନ୍ତ ଜ-ମେଲ ମାଧ୍ୟମରେ ପାଇପାଇବେ । ଏଥିପାଇଁ ଅଗୋମେଟେଡ ଜ-ମେଲ ଆଲଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଭେଯର ୧ ରୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଏ ନେଇ ହାଇକୋର୍ଟ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ହାଇକୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ରାଯ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଡ୍ରେବାଇଟ୍ରେ ଅପଳୋଡ ହେବାଶି ମାମଲାରେ ପକ୍ଷ ଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ ବିଭାଗର ଜ-ମେଲରୁ ଏହା ପଠାଯିବ । କେସ୍ ଲନଫରମେସନ

(ସାରାଳିତା)ରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ସରକାରୀ ଗୁଡ଼ିକ ଲ୍-ମେଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଏପରି ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର କପି ଆଲଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାଲାଗି ମାମଲା ୩୦ ଓ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗଙ୍କ ଠିକ ଭାବେ ଟାଗ୍ କରାଯିବ । ଏସରେ ସବୁ ସରକାର ବିଭାଗର ମାନ୍ୟର ରଖାଯିବ । ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ବିଭାଗର ଲାଲ ଅର୍ପିତର, ଲ୍-ମେଲ ଆଲଟ୍ ଓ ନ୍ୟ ତଥ୍ୟ ସଂଲଗ୍ନ କରିବା ସହିତ ଏ ତ ବିଷ୍ଟୁତ ତଥ୍ୟ ଅପଗ୍ରେଡ୍ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଛାଇ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ନଭେମ୍ବର ୧ ତାରିଖରୁ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଭାଗ ପାଇଁ ନାର୍ଟ୍ରେରେ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଲ୍-ଫାଇଲିଂକୁ

ଯଥତ୍ମୁଳକ କରାଯାଇଛି । ଇ-ପାଇଲିଂ ପରେ
ହାର ହାର୍ଡକପି ଦାଖଲ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ
ହଁ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଇ-ପାଇଲିଂ ପୋର୍ଟାଲ
ଧାରମରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ଓ ଏଜେନ୍ୟୁ
ନ୍‌କ୍ରିତିକ ଇ-ପାଇଲିଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ମାମଲା ଦାୟର
ରିବେ । ଇ-ପାଇଲିଂ ମଧ୍ୟମରେ ଦାଖଲ କରାଯାଉଥିବା
କ୍ୟୁମେଣ୍ଟର ହାର୍ଡ କପି ଦାଖଲ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଇ-
ପାଇଲିଂ ମଧ୍ୟମରେ ଦାଖଲ ମାମଲା ସଫର୍କଟ ଅଭିନାଳନ
କ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ପକ୍ଷ ପାଖରେ ରଖିବେ । ଏହି ପ୍ରସଂଗରେ
ମଧ୍ୟୀ ହେଲେ ହାରକୋର୍ଟଙ୍କ ଇ-ପାଇଲିଂ
ଷ୍ଟେମର ସହାୟତା ନିଆୟାଇ ପାରିବ ବୋଲି
ଜ୍ଞପ୍ତିରେ ସ୍ଵଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି କେତ୍ର
ରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଆସନ୍ତା ତିଥେସର ୧ ତାରିଖରୁ
ହାରକୋର୍ଟରେ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଇ-ପାଇଲିଂ
ଧାରମକ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ସ୍ଵଚ୍ଛମା ମିଳିଛି ।

ବିଂଚୁ ସିରିଜ ଗାଡ଼ି ପଞ୍ଜୀକରଣରେ ଓଡ଼ିଶା ଦେଶରେ ଆଗମା

ଭୁବନେଶ୍ୱର : ବାହାର ରାଜ୍ୟକୁ ଗାଡ଼ି
 ନେଇଲି ଗଲେ ବି ପୁଣି ସୋଠରେ ଯେପରି
 ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବନି ସେଥିପାଇଁ କେତ୍ର
 ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଏଚ୍ ସିରିଜ୍ ପଞ୍ଜୀକରଣ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଏଥରେ ଏବେ ଡେଟିଶା
 ସାରା ଦେଶରେ ଆଗରେ ଅଛି । ନଭେମ୍ବର
 ୧୦ ତାରିଖସୂର୍ଯ୍ୟା ସାରା ଦେଶରେ ୧୮ ୨୩ ମୁଆ
 ଗାଡ଼ିର ବିଏଚ୍ ସିରିଜ୍ ପଞ୍ଜୀକରଣ
 ହୋଇଥିବାବେଳେ ଏଥରେ ଡେଟିଶାର ୮ ୨୩ ଗାଡ଼ି
 ଅଛି । ଯାହା ମୋଟ ୫ ପଞ୍ଜୀକରଣର ୪ ୫୫% ।
 ଡେଟିଶାରେ ଦେଶର ସବୁଠୁ ଅଧିକ ଗାଡ଼ି ବିଏଚ୍
 ସିରିଜ୍ ପଞ୍ଜୀକରଣ ହେବା ଏବେ ଜାତୀୟପ୍ରତରେ
 ଚର୍ଚାର ବିଷୟ ପାଲିଛି । ଡେଟିଶା ପଛକୁ ଦିଲ୍ଲୀ

ଏହି ତାଳିକାରେ ଅଛି । ମୁମ୍ବାଇ, ଦିଲ୍ଲୀ,
ବେଳାଲୁର, ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଭଲି ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରକୁ
ପଞ୍ଚରେ ପକାଇ ଓଡ଼ିଶା ଏହି ତାଳିକାରେ ଆଗରେ
ଥିବାରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହି ପଞ୍ଜୀକରଣ ସଂଖ୍ୟା
ଆହୁରି ବଢ଼ାଇବାକୁ ବଡ଼ ନିଷ୍ଠା ନେଇଛନ୍ତି ।
କେତେକ ରାଜ୍ୟରେ ବିଏଚ୍ ସିରିଜ୍ ପଞ୍ଜୀକରଣ
କ୍ଷେତ୍ରବସ୍ତୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥ୍ବାରୁ ବାହାରେ
ରାଜ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ହଲଗାଣ ହେଉଛନ୍ତି ।
ତତ୍ତ୍ଵ ବାହାର ରାଜ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ଗାଡ଼ି
କିଣିଲେ ସେଠାରେ ସାମୟକ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରି
ନିଯମର ଆଣିଲେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଏଚ୍ ସିରିଜ୍
ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିପାରିବେ । ଏହି ନିଯମ
ଆଜିଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଲାଗୁ କରିଛନ୍ତି ।

ବିଂଚୁ ସିରିଜ ଗାଡ଼ି ପଞ୍ଜୀକରଣରେ ଓଡ଼ିଶା ଦେଶରେ ଆଗମୀ

କରୋନାରେ ବାଧତାମୂଳିକ ଟିକ୍ରାଇଡ୍ ବାହୁଦି ୪୭% ପିଲା

A group of school children, mostly boys, are walking along a dirt path in a rural setting. They are wearing white shirts and green shorts. Some children have blue backpacks. The path is surrounded by lush greenery and trees. One boy in the foreground looks back over his shoulder at the camera.

କିମ୍ବା ସାବୁନୀ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ନ ଥିଲା । କରୋନା ଏମଯରେ ଘରୋଜଷ୍ଟରରେ ପିଲାଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆଦ୍ୟ ମିଳି ନ ଥିଲା । ସର୍ତ୍ତ ବେଳେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ୩୭% ଉଭରଦାତା କେବେ କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମ ଲେଖାଇ ନାହାନ୍ତି । ୧୭% ପିଲା ସ୍କୁଲ ଛାତ୍ରିଛନ୍ତି । ଗୁରୁ ୧୪ବର୍ଷ ବୟସର ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ୨୭% ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମ ଲେଖାଇବା ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ରାଷ୍ଟ୍ରପାର୍ଶ୍ଵର ୧୧% ପିଲା ଭିକ ମାଗିବା, ବ୍ୟାଗ ଉଠାଇବା, ବ୍ୟାତ୍ମି ଭେଣ୍ଟି ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ ଅଛନ୍ତି । ୨୮% ପିଲା ଶିଶୁ ଓ କିଶୋର ଶ୍ରମ ସୁରକ୍ଷା ଓ କିନ୍ତୁଷେଧ ଆଜନ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଛନ୍ତି । ସର୍ତ୍ତରୁ ଆହୁରି ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ରାଷ୍ଟ୍ରପାର୍ଶ୍ଵରେ ରହୁଥିବାରୁ ୨୮% ଛାତ୍ରାତ୍ମା ନିଜକୁ ଅସୁରକ୍ଷିତ ମଣିଛନ୍ତି । ସମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ?ନଶୋଷଣର ଭାଷ୍ୟକିଶୀ ପାଇଛି । ସହରରେ ମଦ୍ୟପଙ୍କ ଉପାତ୍ତ, ବାବାମି ଆଦି କମ ମଧ୍ୟ ଦିଅିଥା ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର : କଗୋନା ବଦଳାଇ ଦେଇଛି ପିଲାଙ୍କ ପାଠପଡ଼ା। କେବଳ ଯେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ, ଉପାନ୍ତ କିମ୍ବା ପଛୁଆ ଅଞ୍ଚଳର ପିଲା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛନ୍ତି ତାହା ନୁହେଁ; ବରଂ ସହରାଞ୍ଚଳର ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଲୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ବି ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛନ୍ତି । କଗୋନା ସମୟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକ, ପୁରୀ, ବ୍ରଜପୁର, ରାଉରକେଳା ପରି ସହରର ଗ୍ରୁ ୧୪ବର୍ଷ ବୟସର ୫୭ପ୍ରତିଶତ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାଗଣୀ ତଥା ବାଧାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ୧୩% ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଅସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନରେ ଏକାକୀ ରହୁଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଶୋଷଣର ଶିକ୍ଷାର ହେଉଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ପଲାଇଛନ୍ତି । ଯୁନିସେପ୍, ସେଉ ଦି ଚିଲେଡ୍ରେନ୍ ଓ ଚାଇଲ୍ ଲାଇନ୍ ସହଯୋଗରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଶିଶୁ ଅଧୁକାର ସୁରକ୍ଷା ଆୟୋଗ (୪୬ସପିଶିଆର) ମଧ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କରିଛି ।

କିମ୍ବା ନ ଥିଲା । ଉକ୍ତାବୁଦ୍ଧି ବି କରିପାରି ନଥିଲେ । ଯାଏପାର୍ଶ୍ଵର ପ୍ରାୟ ୨୭% ପିଲାଙ୍କର ରାସନ କାର୍ତ୍ତାବାଦିତାରେ ଅନୁରୋଧ କରିଛି । ନିର୍ଦ୍ଦାଶ ଶ୍ରୀମିକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ପାଇବାରର ୫୫% ଲୋକ ଲକ୍ଷ୍ମାନ୍ ଓ ପାଇବାର ସମସ୍ତରେ ଗଠନାୟି ମିଳିଣ ପାଇବାର ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି । କୋରିଡ଼-୧୯ ସମ୍ପର୍କରେ ୮୩% ପିଲା ଅବଗତ ଥିଲେ । ପ୍ରତିରୋଧକ ନିୟମ ଯେପରିକି ସାମାଜିକ ଦୂରତା, ମାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଓ ହାତ ଧୋଇବା ଉପରେ ପ୍ରାମିକତା ନେଇଥିଲେ । ପାଇ ମେଲାଙ୍କେ ବିଜମ୍ବନେ ପାପ

୨୦୨୭ ମାର୍ଚ୍ଚ ସୁନ୍ଦା ଶେଷ ହେବ ଉକ୍ତଳମଣିଙ୍କ ଜନ୍ମପିଠୀ ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ

ଭୁବନେଶ୍ୱର: ଉକ୍ତମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କ ଜନ୍ମପୀଠ ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଭୁବନେଶ୍ୱର ହୋଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଅଧିକାରୀରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଉଚ୍ଚପ୍ରତିକାରୀ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସମାଜାନ୍ଵୟର ଅଧିକାରୀ କରି ସେବାରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୨୦୨୨ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୧୫.୧୭ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ମଞ୍ଚୁର କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟ ଲୋକେସବା ଭବନରୁ ଆଭାସୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଏହି ବୈତନକରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସଂସ୍କୃତ ଓ ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ ଶାସନ ସଚିବ ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଦଳାଇ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ଅଧୀନ ସୁଆଣ୍ଡେ ଗ୍ରାମ ଏବଂ ସେଠାରେ ଥିବା ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ଜନ୍ମପୀଠର ସାମର୍ଜିକ ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସଦ୍ୟତନ ତଥ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ସମାଜାବୁ ଜଣାପଦିଥିଲା ଯେ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ଜନ୍ମପୀଠରେ ଥିବା ଶିବ ମନ୍ଦିର, ଦୁଇଟି ପୋଖରୀ, ପୌତ୍ରକ ବାସକୁଳ, ଗ୍ରାମକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରା, ଜନ୍ମପୀଠ ପରିକ୍ରମା ରାଷ୍ଟ୍ରା, ପାର୍କ ଆଦିର ବିକାଶ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ରପ୍ରତିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଜତି ମଧ୍ୟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ହୋଇଛି । ଏଥିରୁ ସହ ସେଠାରେ ଗୋପବନ୍ଧୁ ସ୍ଥତି ସଂଗ୍ରହାଳୟ, ସୂଚନା କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଆତିଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଉଛି । ଜତି ମଧ୍ୟରେ ଶିବ ମନ୍ଦିରର ମୂଳଦୟା ସଂରକ୍ଷଣ ପିଷ୍ଟର ବିକାଶ, ଦଖନଭବତି, ମନ୍ଦିର ପରିକ୍ରମା ରାଷ୍ଟ୍ରା ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶେଷ ଭାବେ ଅଗ୍ରଗତି କରିଛି । ପ୍ରଥମ ପୋଖରୀର ପୁନଃ ଖାନନ, ଉତ୍ତାର ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ବୃଦ୍ଧାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ସଂଗ୍ରହାଳୟର ଘର ନିର୍ମାଣ ସରିଛି । ବିଦ୍ୟୁତକରଣ ଏବଂ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ରହିଛି । ସେହିପରି ଆତିଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ କାମ ମଧ୍ୟ ଚାଲୁ ରହିଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ପୋଖରୀର ପୁନଃରୁଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିତ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କର ପ୍ରାୟ ୧୫ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି, ପୌତ୍ରକ ଗୃହର ପୁନଃ ବିକାଶ ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ଭୁବନେଶ୍ୱର କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତ ଓ ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ପୁନଃରୁଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକାଯା ପଥର ଯୋଗାଶ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ଖଣ୍ଡ ନିଗମଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

କେନ୍ଦ୍ର ପରେ ରାଜ୍ୟ

ଶେଳ ଉପରୁ କମାଚ

ଭୁବନେଶ୍ୱର : ଦୀପାବଳିରେ ଭେଟି ଦେଲେ
ରାଜ୍ୟ ସରକାର । ଗତକାଳି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର
ପେଟ୍ରୋଲ ଉପରୁ ୫ ଟଙ୍କା ଡିଜେଲ ଉପରୁ ୧୦
ଟଙ୍କା ଉପାଦ ଶୁଳ୍କ ହ୍ରାସ କରିବା ପରେ ରାଜ୍ୟ
ରକାର ନେଇଛନ୍ତି ବଡ଼ ନିଷ୍ପତ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ସରକାର
ପେଟ୍ରୋଲ ଓ ଡିଜେଲ ଉପରୁ ୩ ଟଙ୍କା ଭାର୍ତ୍ତ
ହ୍ରାସ କରିଛନ୍ତି । ଏନେଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ନବୀନ
ବିଜ୍ଞାନ୍ୟକ ଯୋଗଣା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଭାଗ ହ୍ରାସ
ତାରିଖ ମଧ୍ୟରାତ୍ରରୁ ଲାଗୁ ହୋଇଛି । କେନ୍ଦ୍ର
ରକାର ପେଟ୍ରୋଲ ଲିଟର ପିଛା ଦର ୫ ଟଙ୍କା ଓ
ଡିଜେଲ ଦର ୧ ୦ ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ତିମାର୍ଗ
ପରିବର୍ତ୍ତତ ଦର ଲାଗୁ ହୋଇଛି । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର
ତଳି ଦର ଉପରେ ଲାଗୁଥାବା ଉପାଦ ଶୁଳ୍କ ହ୍ରାସ
କରିଥିବାରୁ ପେଟ୍ରୋଲ ଓ ଡିଜେଲ ଦାମ ହ୍ରାସ
କରିଥିଲା । ଗତକାଳି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଶୁଳ୍କ ହ୍ରାସ
ଲାଗିଥାଏ ଅନେକ ରାଜ୍ୟ ଭାଗ ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ ।
ଭାଗ ହ୍ରାସ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟର ୨ ହଜାର କୋଟିର
ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହେବ ବୋଲି ଜଣାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଦିନ
ଦବ ପେଟ୍ରୋଲ ଓ ଡିଜେଲ ଦର ବଡ଼ ଚେର୍କର୍ତ୍ତ
ରହିଥିଲା । ଯାହାପରିଲାରେ ସାଧାରଣ ଲୋକ

ନେଲା ବଡ଼ ନିଷ୍ପତ୍ତି

୧୯ରୀ ୩ ଟଙ୍କା ଉଚ୍ଚତା

କରାଯାଇଛି । କରୋନା ମହାମାରୀ ସମୟରେ
ଲୋକେ ବେରୋଜଗାର ହୋଇପଡ଼ିଥିବା ବେଳେ
ପେଟ୍ରୋଲ, ତିଙ୍ଗେଲ, ଗୋଷ୍ଠେ ଖ୍ୟାୟ ଶାକ୍‌କୁ
ଆଇବା ତେଲର ଦାମ ବୃଦ୍ଧି ସେମାନଙ୍କୁ ଅଣିଶାସନ
କରି ପକାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା
ଅନିର୍ବିଚନନ ଫଳାଫଳରେ ଲୋକଙ୍କ ଅସନ୍ନୋଷ
ଅଣ୍ଟ ଭାବେ ବରି ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷା ଦେଶର
ଟି ରାଜ୍ୟ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ପଞ୍ଜାବ, ଗୋଆ,
ଶିଯୁର ଓ ଉତ୍ତରଭାଗରେ ବିଧାନସଭା ନିର୍ବଚନ
ଅନୁଷ୍ଠାତ ହେବାର ଅଛି । ଆଗକୁ ଏହି ଧାରା ବଜାୟ
ରହିଲେ ପରାଜୟର ସ୍ଵାଦ ଚାହିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ
ବାବି ବିଜେପି ପକ୍ଷର ଏପରି ଆଗୁଆ ପଦକ୍ଷେପ
ଆଲୋଚନା ହେଉଛି । ତେବେ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶରେ
ବିଧାନସଭା ନିର୍ବଚନ ପରେ ପୁଣି ପେଟ୍ରୋଲ
ତିଙ୍ଗେଲ ଦର ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି କାଷ୍ଟୀମ୍ବ
ଜନତା ଦଳ (ଆରଙ୍ଜେଟି) ନେଟା ଲାଲୁ ପ୍ରସାଦ
ଯାଦବ । ପେଟ୍ରୋଲ, ତିଙ୍ଗେଲ ଉପରେ ଏକାଇଜ
ଡ୍ୱୁଟି ହ୍ୟାସ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମୁହଁଁ ବୋଲି ସେ କହିଛନ୍ତି ।
ତେଲ ଲିଟର ଯେତେବେଳେ ୭୦ ଟଙ୍କା ଥିଲା
ବିଜେପି ଏହାକୁ ମହଞ୍ଚା ବୋଲି ପ୍ରଚାର
କରିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଲିଟର ପିଛା
୧୦୦ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନେ
ପେଟ୍ରୋଲର ମୂଲ୍ୟକୁ ଅତି କମରେ ଲିଟର ପିଛା ୩୦
ଟଙ୍କା ଢଳକୁ ଆଣିବ ଉଚିତ ବୋଲି ସେ କହିଛନ୍ତି ।

ଡେଇଥ୍ ସାହିତ୍ୟ ଜୟତରେ ଅନ୍ୟମେ ଧୂରାଣ ସ୍ଵର୍ଗ ରାଜ୍ୟବର୍ଧନ ଧଳ ମହାପାତ୍ର ଏକାଧିତରେ ଲଜ୍ଜା ସଫଳ ଗାନ୍ଧି
ଏବଂ ଅପନ୍ୟାଏକ ଭାବେ ସୁପରିଚିତ ।
ତାଙ୍କ ଲେଖାରେ
ବର୍ଷନା ଶୈଳୀର
ସତ୍ତବତା ପାଠକାୟ ଆଦର ଲାଭ କରିଛି ।
ସାମାଜିକ ଜୀବନ ଓ ସପଳର ଦେଇ ଦେଇବା
ପାହାତ ପରି ସୁଦର ଆବେଗରତା ଶବ୍ଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହେଁ ଶ୍ରୀ ଧଳ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଗଢ଼ ଓ
ଉପନ୍ୟାସରେ ଶିଖରଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କରେ । ବେଳ ଭଲ ନାହିଁ ଉପନ୍ୟାସ ତାଙ୍କର ଏକ ଅନ୍ୟମ୍ୟ
କୃତା ଭାବେ 'ଏକମାତ୍ର'ରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି ।

ରାଜ୍ୟବର୍ଧନ ଧଳ ମହାପାତ୍ର

ଭାଗ-୪୩

ବୋଲି, କିଛି ଗୋଟେ ତାଳିପକା ପାଇଁ ଜଣେ
କଞ୍ଚାକୁର ହାତରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତକାଳ
ପଠାଇଲେ ଯାଇଁ ।

ମୋ ଅନୁମାନ ସତ ହେଲା କି ନାହିଁ
ଗୋଲେଖ ଭାଇ ।

ତୋ ଅନୁମାନ ସତ ଯେ ହେଲେ ଯେଉଁ
ଆସମୀ ପାଇଁ ସେ ଏତେ ବାଟ ଯାଇଛନ୍ତି, ସିଏ
ଯାଇ ଏହାର କି ସମାଧାନ କରିବେ ?

ମଳା-ବି.ଟି.ଓ କେମିତି ଜାଣିବେ ଯେ
ନାହାର ବାବୁ ପାଇଁ ଏତେ କଥା ? ଗାଲି
ବାତିର ଘଣା ତ ଲାଗି ।

ଏହି ସମୟରେ ନାହାର ବାବୁଙ୍କୁ ମତର
ସାଇକେଳ ପଥରେ ବସାଇ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଲୋକଟି
ମଣ୍ଡପ ଦେଇ ସାଧ୍ୟ କିମା ଗଲିଗଲା । କିଏ ଜଣେ
କହିଲା-ଅସଳ ସୁନ୍ଦର ତା' ହେଲେ ଆରମ୍ଭ
ହେଲାଗଲା ? ଦେଖାଯାଇ ପାଣ୍ଡ ଜିନ୍ଦଗି ନା
କୌର ।

-ପାତ-

ବୁଲି ଆଗରେ ପହଞ୍ଚ ମତର ସାଇକେଳ ନ
ଅଟକଣ୍ଠ ସେଥିରୁ ହେଲାଇ ପଢି ବି.ଟି.ଓଙ୍କ
ତ୍ୟାଗରକୁ ଧେଖେ ପରିଗଲେ ନାହାର ବାବୁ
ଦେଖୁଣେ ଚୌକି ଖାଲି । ବାହାରକୁ ଆସି
ପଚାରିଲେ ସାର କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ?

ପିଅଣଟି କହିଲା - ଏବେ ଏବେ ବସାକୁ
ଯାଇଛନ୍ତି ।

ନାହାରବାବୁ ବି.ଟି.ଓଙ୍କ କାଟରେ ପହଞ୍ଚ
ପହଞ୍ଚ ତାଙ୍କ ଦେଖୁ ପକାଇ ବି.ଟି.ଓ କହିଲେ-
ଏବେ ନିଜକୁ ସମ୍ମାନ୍ଦ୍ର ନାହାର ବାବୁ ।

କ'ଣ ହୋଇଛି ସାର ?

କ'ଣ ଆର ହେବ ? ଆହା, ଆପଣ ତ
କେବେ କହିବାହାନ୍ତି ସୁଦର୍ଶନ ବାବୁ ଆପଣଙ୍କ
ଗାଁ ଲୋକ ବୋଲି ?

କିଛି ଆବଶ୍ୟକ ପଢି ନଥିଲା, ତେଣୁ
କହିନଥିଲି । ହେଲେ କ'ଣ ହେଲାକି ?

ତାଙ୍କ ସବୁ ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ କେଅଟି ?
ସିଏତ ଆଗର ଗାନ୍ଧିରେ ରହନ୍ଥିଲେ, ଏବେ
ଏବେ ରିତ୍ୟାନମେଣ୍ଟ ପରେ ଆସି ନାହାରେ
ରହନ୍ତି, ହେଲେ କଥାମା କ'ଣ ନ କହି ତାଙ୍କ
ବିଷୟରେ ଏବେ ଆଲୋଚନା କାହିଁକି ?

ସେ ଆଜି କୁଳ ଅନ୍ତିମକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକେ
ହେବେ ବୁନ୍ଦୁ ଆସି ଏଠି ପହଞ୍ଚ ଗଲେଣି !

ଖାଲି ପହଞ୍ଚ ନାହାନ୍ତି - ସେ ଯାଇ ବାବୁଙ୍କୁ
ତାଙ୍କ ଦେଇ ମୋ ଚୌକି ରହିବକି
ନାହିଁ ସମେହ ।

କ'ଣ ସେ ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ ?

ଚାନ୍ଦୀ ନାହାନ୍ତି, ଦାବି କରିଛନ୍ତି ।

କ'ଣ ?

ଏ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଭିତରେ ଆପଣଙ୍କ
ପଞ୍ଚମତରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଉନ୍ନତନମ୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଛି ତାହାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତକ ଓ ବ୍ୟା
ପରିମାଣ, ଲାଭିର ଆବାସ ସ୍ଵର୍ଗ ପାଇଥିବା
ଲୋକଙ୍କ ତଳିକା, ବି.ଟି.ଓଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଥିବା
ଲୋକଙ୍କ ତଳିକା ଓ ଏନ୍ଥାରକିମ୍ବିରେ କାମ
ପାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ତଳିକା ।

ଆପଣ କ'ଣ ସେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଦେବା ପାଇଁ
ଗାନ୍ଧି ହୋଇଛନ୍ତି ?

ମୁଁ ରାଜି ହେବା ଦେବା ନ ଦେବାର ପ୍ରଶ୍ନ
ଉଠିଲି । ମୋ ଠାର କୋଣେ ଉଠଇ ନ ପାଇ,
ସେ ନିଷୟ ସୁଦର୍ଶନ ଅଧିକାର ଆନନ୍ଦରେ ଏହାର
ତାଳିକା ମାରିବେ ।

ତାଙ୍କ ମାରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ସୁଯୋଗ
ଦେବିନି ।

କ'ଣ କରିବେ ? ଯାଁ କ'ଣ କରିବେ ?

ଆପଣ ଜାଣିଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ? ନା-ଦାପ
ତଳ ଅନ୍ଧାର ପରି ଆପଣ ତାଙ୍କ ବିନ୍ଦୁ ନାହାନ୍ତି ?

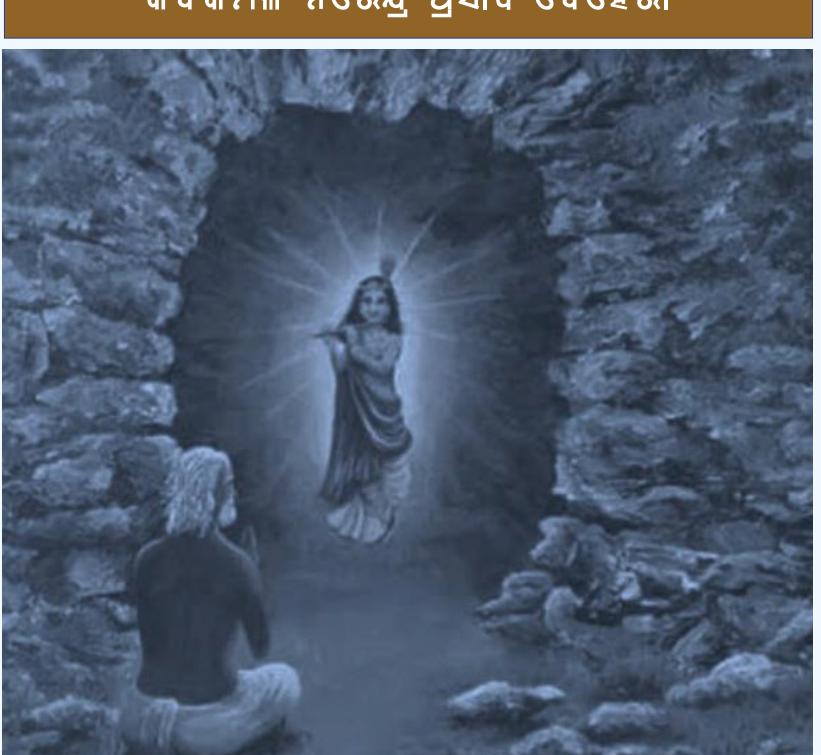
ବିଦ୍ୟ କେବେ ଲାଗ୍ ସାହେବଙ୍କ ଯେ ସବୁ
ମାରିବ ?

(କ୍ରମଶଃ)

ଦେବନି । ମୁଁ ଜାଣିଛି ତୁମେ ବଢ଼ ଗର ଥିଏ ।
ଭାଇକୁ ଗୋଟକି ସ୍ଥାପନ ସହିତ ଗଲା ନାହିଁ
ଶାଶୁ ଶଶିର ମୋ ପାଇଁ କଲନ୍ତି ଦେବତା ଏହା
ଭାବି ମନତା ପରେ ପଢି ରହିଲା । ବୃଦ୍ଧପୁଅ
ପାହାରେ ଥରେ ବି ଘରକୁ ଆସେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ
ନିରାହ ସାନ୍ତ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଘରକୁ ଆସି
ବାପା ମାଥାକ କଥା ବୁଝୁଥାଏ । ଏବଂ ଗୁର
ଗଲାବେଳେ ସା ମନତଙ୍କୁ ତାଳିଦ କରି କୁନ୍ଦେ
ଦେଖ ମନତା, ମୋ ବାପା ମାଥାକ ସେବାରେ
ମୁଁ ଅନୁଭବ କରିଛି । ପରପରେ ବାପାକର
ମୁଲଙ୍କା ଓ ମାଥାକର ବାସନମଜା ଏବେବି କଥା
ଦେବନି । କିମି କରିବି ତାଙ୍କ ଦେବନି ।

ଉଚ୍ଚିରେ ଭଗବାନ ଅଉଚ୍ଚିରେ ହୀନିମାନ

କବିକମଳ ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବୈହେର

ଭୁଲି ପାରିନି । କିଛି କହିପାରିଲାନି ମନତା ।
ସ୍ଥାମକ କଥାକୁ ସନ୍ତି ଜଣାଇ ହେବିଥିବି ବିଦ୍ୟା
ଦେଲା । ଜନିମିତରେ ବଢ଼ପୁଅ ପ୍ରମୋଦନ ପାଇ
ବଢ଼ ଅନ୍ତର ପାଳି ଯାଇଛି । ପାଇକଥା ସବୁ
ଭୁଲି ପାଇଲା । ସ୍ଥାମକର ଲୋକଙ୍କ ବାପା ଧାରାପତି
ଦେବନିରେ ପାଇଲା କିମିଲାନ୍ ବାପା ଧରାପତି
କେବଳକାର ସବୁ ରୁଣ୍ଧ ହେଲା ତା' ସାର । ସ୍ଥାମକଙ୍କୁ ମୁକୁଲାଇବା ପାଇଁ
ରୁଣ୍ଧ ହେଲା । ସ୍ଥାମକଙ୍କୁ ମୁକୁଲାଇବା ପାଇଁ
ରୁଣ୍ଧ ହେଲା । କେବେ କାହାକୁ ନେବୁରା ହେଲା
ଦଥାପି ସାମାନ୍ଦ୍ର ମୁକୁଲାଇବା ପାଇଁ
ମୁଣ୍ଡାପି ଶେଖି ପାଇଁ ନାହିଁ ତାକୁ
କିଏକା କଥାକୁ ସହା ହେବ । ମନେ ମନେ
କାହାକୁ ଧୂରୁକାର କରି ରହିଲା ବଢ଼ ଗୋହୁ ।

କାର୍ତ୍ତିକ ଦୁଃ

ଅନିତା ମିଶ୍ର ଦାଣୀ

କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ ଆସିଲେ, ପୂର୍ଣ୍ଣମାର ବୋଉ କଥା ଭାରି ମନେ ପଡ଼େ । ବୋଉ ସିନା ନାହିଁ, ତାର ଆଳୁରି ବାଲୁରି ଚେହେରା ଆଉ କପାଳରେ ସେ ନିଜେ ଆଙ୍ଗୁଥିବା ବଡ ସିଦ୍ଧୁର ଗୋପା ଟି ଆଜି ବି ଦିଶି ଯାଉଛି, ଆଖୁକୁ ତା'ର । ବୋଉ, କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ କାର୍ତ୍ତିକ ବ୍ରତ କରୁଥିଲା । ମାସ ସାରା ସମସ୍ତେ ଘରେ ହବିଷ ଅନ୍ତିମ ଖାଦ୍ୟକୁ ବାପା ସବୁବେଳେ ଚିତ୍ ଚିତ୍ ହୁଅନ୍ତି, ବୋଉ ଉପରେ । ତାଙ୍କୁ ସାଧା ଖାଇବା ପରେ, ସେହି ଖାଦ୍ୟକୁ ଚେକି ନେଇ ଅଗଣାକୁ ଫୋପାତି ଦେଲେ । ରନ୍ଧା ଯାଇଥିବା ଖାଇରେ ମିଠା ଠିକ୍ ଦିଆ ହୋଇ ନଥିଲା । ଭାକ୍ଷଣ ଗାଳି ବର୍ଷାଇଦେଲା ଉପରେ, ବୋଉକୁ କେତୋଟି ଚାପତା ପକେଇ ଦାଣ୍ଡକୁ ଚାଲି ଗଲେ । କିଛି ସମୟ କାହିବା ପରେ, ବୋଉ, କିଛି ଖାଦ୍ୟ ଖାଇ ଥିଲା । ବାସନ ସବୁ ଅଗଣାରେ ପକାଇ ମାଛିବାରେ ଲାଗିଲା । ବାସନ ମାଜି ସାରିବା ପରେ, ବୋଉ କହିଲା.. -- ଗୁଡ଼ ନ ଥିଲା

ଆମର ଏଇ ଅଭାବ ଭିତରେ ବି ଦୁମର ଦୀର୍ଘ
ଜୀବନ ପାଇଁ କାର୍ତ୍ତିକ ବ୍ରୁତ କରସ୍ଥି..! ଉପରେ
ଦୁମର ପାହାର ଖାଉଛି ଆଉ ରହିଛି । ମୋତେ
ଯଦି ଏମିତି କିଏ ଚାପଡ଼ା ପକେଇବ, ଦୁମେ
କ'ଣ ସହି ପାରିବ..? ଅଜା, ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ
ବୋଲି ଝିଅକୁ ଦୁମ ହାତରେ ଟେକି ଦେଲେ
ବୋଲି, ଚାପଡ଼ା ପରେ ଚାପଡ଼ା ପକାଇ
ଚାଲିଛି..? ଥରେ ଭାବି ଦେଖୁଳ, ଦୁମେ ଠିକ୍
କରୁଛ ନା ଭୁଲି..? ମୁଁ ଦୁଲାଇ ପଛକୁ
ଚାହିଁଲେ ସିନା ଆହୁରି କ୍ରୋଧରେ ଜଳି
ଯାଇଥିଲେ ବାପା । ଆଖୁ ଗୁଡ଼ିକ ବଢ଼ ବଢ଼ କରି
କହିଥିଲେ.... ସେ ମା' ବତେଇଛି ବୋଲି ଏଠି
ଆସି ଆଉ ଗେଲେଇ ହୁଆନା । ପଳା, ମୋ'ର
ସାମନାରୁ । ମୁଁ କିଛି ପିଇବିନି । ଯଦି ପାରିବୁ,

ଭୟ ଲାଗେନି ଥାପି ବୋଉ ବାପାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ
ସୁଧାଇ କାର୍ତ୍ତକ କରାଏ । ବୋଉ କହୁଥିଲା.....
--ଜାବନରେ ମୋର ସମ୍ପତ୍ତି କହିଲେ କେବଳ
ସେଇ ବାପା । କ୍ଷଣ କୋପି ମଣିଷଟିର ଆଗରେ,
ଆଖୁ ପତା ପଡ଼ିଗଲେ, ତରି ଯାଆନ୍ତି ସଂସାରରୁ ।
ବୋଉର କଥାରୁ ବୁଝିଥିଲା ପୂର୍ଣ୍ଣମା, ବୋଉ ଶଙ୍ଖା
ସିନ୍ଦୁର ନେଇ ସଂସାରରୁ ଫେରିବା ପାଇଁ କାର୍ତ୍ତକ
କରୁଥିଲା । କଥା, କଥାରେ ବାପା ଚାପତା ପକାନ୍ତି
ବୋଉକୁ । ସେଇ ଚାପତା ମାରୁଥିବା, ମଣିଷ
ଟିର ଭିତରେ ବି ବୋଉକୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଖା
ଯାଉଛି... ? କୋମଳ ମନରେ ଭାବିଥିଲା,
ପୂର୍ଣ୍ଣମା । ଏ ପୁଣି କି ଜୀବନ, ଏ କି ଭକ୍ତି , ଏ
କି କାମନା ଆଉ ଏ କି କାର୍ତ୍ତକ... ? ସେମିତି

ଭାବିଦେଲା ବେଳକୁ, ଛାତି ଭିତରଟା କମି
ଯାଉଛି । କରିବା ନ କରିବା କ'ଣ ମୋର ହାତରେ
ଅଛି... ? ଯାହା କରୁଛି କରୁ ସେ ଉପର ବାଲା... !
ଆଖି ଦୁଇଟି ବୁଝି ଦେବ ବୋଲି ପରା ଏଇ
କାର୍ତ୍ତିକ ବୃତ୍ତ କରୁଛି... ! କେବେ ଶୁଣିବ
କେଜାଣି... ! ସେତେବେଳେ ବୋଉର ମନ
ଡଳର ବ୍ୟଥା ବୁଝି ପାରିଥିଲା ପୂର୍ଣ୍ଣମା । ବୋଉ
ବାପାଙ୍କ କବଳରୁ ଖସିବା ପାଇଁ କାର୍ତ୍ତିକ କରୁଥିଲା ।
ଦୈଥର ଜୀବନ ପାଇଁ ମନରେ ପ୍ରବଳ ଭୟ ମଧ୍ୟ
ରହିଥିଲା । ବିବସତା ପାଇଁ ଲଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଗୁହାରି
କରୁଥିଲା । ପୂର୍ଣ୍ଣମାର କୋମଳ ମନଟି
ସେତେବେଳେ ଅଜଣା ଭୟରେ କେବଳ କାନ୍ଦି
ପକାଇ ଥିଲା... । ବେଳ ଗଢି ସଞ୍ଚି ହେଲା ।

ପୂର୍ଣ୍ଣମା ଖୋଲା ଅଗଣାରେ ପଡ଼ିଥିବା ଖଟ ଉପରେ
ବସି ବାପାଙ୍କ ଅବୁଝା ପଣ କଥା ଭାବୁଥିଲା ।
ବୋଉ ପୁଣି କିଛି ଖାଇବା ଆଣି ଖଟ ପାଖରେ
ଦେଇ, କହିଲା... ଶୀଘ୍ର ଖାଇଦେ, ବାପା
ଆସିଗଲେ ଆଉ ଖାଇ ପାରିବୁନି । ପେଟ ଜଳୁଛି,
ସବୁ ଜାଳି ଦେବେ... ! ପୂର୍ଣ୍ଣମା ଜାଣି ନ ଥିଲା,
ସେଇ ତକ ଖାଇବା ଥିଲା ତା'ର ବୋଉର ଶେଷ
ହାତ ପରଶା ଆଉ ସେଇ କେତେ ପଦ କଥା
ଥିଲା ବୋଉର ଶେଷ କଥା ବୋଲି । ସେ ତର
ତର ହୋଇ ଏକା ଥରକରେ ସବୁ ଖାଇ ଦେଇ
ଥିଲା । ପାଣି ପିଲି ଦେଇ ଖଚନ୍ତି ଉପରେ ରହି
ପଡ଼ିଲା । କେତେ ବେଳେ ନିଦ କୋଳରେ ହଜି
ଯାଇଥିଲା,
ଗଭାର ନିମିତ୍ତ
ଅଜଣା କେବେ
ଆଖି ଖୋଲା
ଭିତରେ ଗଲା
ରହିଥିଛି । ମଧ୍ୟ
ତାଙ୍କର ଘର
ପଚାରଣୀ,
ତୁ ଶୋଇଥିଲା
ଦେଲାଣି, ତାଙ୍କ
ଭାବିଲା ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଚାପତା, ତାଙ୍କ

ଥିଲା । ଆଜି ଆଉ ଟିକିଏ ଅଧୁକ ମାତ୍ର ମାରି
ଜୀବନରେ ମାରିଦେଲେ...? ଘର ଭିତରକୁ ଯାଇ
ଦେଖୁଥିଲା, ରଙ୍ଗ ସ୍ଥାନ କରି ଥିବା ବୋଉର ମୃତ
ଦେହ ଟିକୁ । ସେତେ ବେଳେ ବି ବୋଉର ମଳା
ମୁଁ ଟିରେ ଚେକୁ ଥିଲା, ନିଜେ ଆଙ୍କିଥିବା ବିରାଟ
'ସିନ୍ଧୁର ଗୋପା' । ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ପୂର୍ଣ୍ଣମାର ବୋଉ
କହିଥିବା କଥା..... --ଜୀବନରେ ମୋର ସମ୍ପର୍କ
କହିଲେ କେବଳ ପ୍ରତ୍ୟକ ସମୟରେ ବିଧା
ଗୋଇଠା ମାରୁ ଥିବା, ସେହି ବାପା..! କ୍ଷଣ କୋପି
ମଣିଷଟିର ଆଗରେ, ଆଖୁ ପତା ପଡ଼ିଗଲେ, ତରି
ଯାଆନ୍ତି, ଏ ସଂସାରରୁ...! ଆଜି ବାପା, କାର୍ତ୍ତିକ
ବ୍ରତର ଫଳ ପ୍ରାସ୍ତି କରାଇ ଦେଲେ, ନିଜର
ହାତରେ । ଆଖୁ ପତା ପଡ଼ିଗଲା ବୋଉର । ଗାଁ
ଲୋକ ମାନେ ବଞ୍ଚି ଥିବା ମଣିଷକୁ ବଞ୍ଚାଇବା
ପ୍ରୟାସ କରିଥିଲେ । ସେହି କିଛି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ
ଗାଁ ସାରା ହାଲା ହେଲା, ପୂର୍ଣ୍ଣମାର ବୋଉର ଗୋଡ଼
ଖସି ପତି ଯିବାରୁ ସେ ଚାଲିଗଲା । ମହାପୂଣ୍ୟର
ମାସରେ ହାତରେ ଶଙ୍ଖା ସିନ୍ଧୁର ନେଇ ଚାଲିଗଲା
ଭାଗ୍ୟବତୀ ପୂର୍ଣ୍ଣମାର ବୋଉ । ନିର୍ଜୀବ ଶରୀର
ଟିର ପାଖରେ ଆଜା, ଆଜ ମୁଣ୍ଡ ବାଡ଼େଇ
କେତେ କାନ୍ଧି ଥିଲେ ସବୁ ଏବେ ବି ଦେଖୁଛୁଛି
ପୂର୍ଣ୍ଣମାର ବିବସ ଆଖୁ । ଟିଅ ଟିଏ ଜନ୍ମ କରି
ବାପାଙ୍କ ହାତକୁ ଚେକି ଦେଇଥିଲେ ବୋଲି,
ତାଙ୍କୁ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଦିନ ଟିଏ ଉପହାର
ଦେଇଥିଲେ, ବାପା.... !

ଉତ୍ତର କର୍ମୀ

A photograph showing two men sitting under a large, colorful canopy made of many overlapping red, yellow, and orange fabrics, possibly traditional Indian cloth or flags. The man on the left is wearing a white shirt and blue pants, while the man on the right is wearing a white shirt and red pants. They appear to be resting or waiting.

A photograph showing a man in white traditional Indian clothing sitting cross-legged on a red carpet. He is positioned under a large, draped red cloth canopy. To his left, another person in an orange garment is partially visible. The background shows some white structures or curtains.

ଗୋପାଳ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଯେତେ ଅନୁସରଣ କଲେ
ମଧ୍ୟ ଆଦୌ ପାଇଲେ ନାହିଁ । କାରଣ ଏମାନେ
ସେତେବେଳେ ‘ଡୋମ୍ବଳ’ ନାମରେ ରୂପାନ୍ତରିତ
ହୋଇ ସାରିଥିଲେ । ‘ଡମ୍ବଶୋଳ’ରେ ଶୁଦ୍ଧ
ଭାବରେ ରହିଥିବାରୁ ଏମାନେ ନିଜକୁ
‘ଡୋମାଳ’ ବା ‘ଡୁମାଳ’ ଭାବରେ ପରିଚିତ
କରାଇଥିଲେ । ଆଉ ଏକ କିମ୍ବଦନ୍ତ ଅନୁୟାୟୀ,
ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ ଯଦୁବଂଶ ଧଂସ ହେବା ପରେ
କେବଳ ‘ବାଲକ ବଙ୍ଗ’ ଶିଶୁ ଭାବରେ ବଞ୍ଚି
ରହିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବଂଶ ବୃଦ୍ଧିଘଟି ‘ବିତରଥ’
ଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସାରିତ ହେଲା । ଦେବର୍ଷ ନାରଦଙ୍କ
ପରାମର୍ଶ କୁମେ ସେ ଶିବ ଓ ଶକ୍ତି ଆରାଧନା
କରି ‘ଡମ୍ବରୁସେନା’ ନାମକ ପୁତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ
ହୋଇଥିଲେ । ଡମ୍ବରୁସେନାଙ୍କ ୩୦ ବର୍ଷ ପୁତ୍ର
ଜନ୍ମଗୁହଣ କରିଥିଲେ । ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ଜନ୍ମଦ୍ୟମ
ବୁଝାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାରୁ ରାଜ୍ୟରେ ଅଭାଜକତା
ହେଲା । ଏହାଙ୍କ ପାଦମୁଖ କାହାରେ

ଦେଖୁଗଲା । ଶେଷରେ ଗାଳିହୋଟବ ରାଜସ୍ତାନ କୁହାୟାଏ ।
କରିବାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦ୍ୟମନ୍ଦିର ଭାଇମାନେ ଅଭ୍ୟାଗରର
ଶ୍ରୀକୃତ ହେଲେ । ନିଶ୍ଚ ଏପାରେ ପାଇନ ପାଇନ୍ଦିରିରେ
“ପାଠୁଆ ହାହୁଣ, ଶିକ୍ଷିତ ମହାନ୍ତି
ମାଙ୍ଗିର ବାଳକ ଉପାଦ ଲାଭ ॥”

ରାଜ୍ୟକୁ ପଳାଯନ କରି 'ଡୁମାଳ' ନାମରେ
ପରିଚିତ ହେଲେ । ପରେ ପରେ ବୃଦ୍ଧାଙ୍କୁ
ଆଶାରୀଦ ଓ ଉପଦେଶ କ୍ରମେ ନିଜ ନିଜ କର୍ମ
ଅନୁଯାୟୀ ୩୦ ବର୍ଗରେ ବିଭିନ୍ନ ହେଲେ ।
ସେହି କାରଣରୁ ଡୁମାଳ ଜାତିକୁ ୩୦ ଘର
ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଡୁମାଳ ଜାତିର
ଜଣଦେବୀ ମାହେଶ୍ୱରୀ ମାଳଶ୍ରୀ ରେ ଉଲ୍ଲେଖ
ଅଛି ।

“ଖେମଣ୍ଡି ଦେଶରେ ତୋ ନିଜ ସ୍ଥାନ
ଷାଠିଏ ଘର ତୁମାଳ କଲୁ ଭିଆଶ ଓ”
କେତେକଙ୍କ ମତରେ ଏମାନେ ଉମପତାରେ
ପ୍ରଥମେ ବାସ କରିଥିବାରୁ କିମ୍ବା ଆଠମଳିକ
ହଣ୍ଡପାର ତୁମାଗତଠାରେ ରହିଥିବାରୁ ତୁମାଳ
ବୋଲି କଥୁତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଆଉଏକ ଲୋକିକଥା
ଅନୁସାୟୀ ଏକଦା ଜଣେ କ୍ଷତ୍ରୀୟ ଦ୍ୱାରା ବିଶାଳ
ପକ୍ଷାଚିଏ ଶରାହତ ହୋଇଥିଲା । ସେ ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ
ଦେବୀ ମାହେଶ୍ଵରାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ଯେ
ତାହାର ଡିମ୍ବରୁ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କ୍ଷତ୍ରୀୟ ବୀର

ପୁରୁଷ ଜନ୍ମ ଦେଉ ଓ ଘାଲରେ ଦେବାଙ୍କୁ କୃପାର ହୃଦୟରେ : ୧୯୮୭୧୮୮୮

